

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/1075/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912212998
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6912212998.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO: 35807598, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, zastúpeného právnym zástupcom Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36864421, so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, v mene ktorého pred súdom koná doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorého pred súdom koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 9C/195/2012-13 zo dňa 21.01.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd uložil navrhovateľovi, aby v lehote 10 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podanú námietku zaujatosti v sume 66,- € podľa položky č. 17a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch“). V odôvodnení uznesenia okresný súd konštatoval, že vecné oslobodenie navrhovateľa od súdnych poplatkov zo zákona sa nevzťahuje za podanie námietky zaujatosti.

Proti uvedenému uzneseniu podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom tvrdil, že v návrhu na začatie konania nepodal námietku zaujatosti, ale iba uviedol skutočnosti, pre ktoré inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže v tejto veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania a teda sú vo veci zaujatí (§ 14 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“). Súd nemohol podanie navrhovateľa z hľadiska jeho obsahu vyhodnotiť ako námietku zaujatosti z dôvodu, že neobsahovala náležitosti vymedzené v § 15a ods. 3 O.s.p. Námietku zaujatosti navrhovateľ nepodal. Okresný súd spoplatnil fiktívny návrh. Podľa § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch vzniká poplatková povinnosť účastníkovi konania podaním námietky zaujatosti; námietka zaujatosti nebola podaná; navrhovateľ nevznáša a nevzniesol námietku zaujatosti podľa § 15a O.s.p., ktorá by mohla byť spoplatnená podľa položky č. 17a sadzobníka súdnych poplatkov. Navrhovateľ očakával a očakáva postup podľa § 15 O.s.p., pretože tvrdené okolnosti neoznamuje súdu v rámci odôvodnenia námietky zaujatosti podľa § 15a O.s.p.; preto nie je možné, aby ho okresný súd vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti. Okresný súd mal oznámené okolnosti prejednať v právnom režime ustanovenia § 15 O.s.p. tak, ako o tom opakovane rozhodol aj Najvyšší súd Slovenskej republiky konkrétne v uzneseniach sp. zn. 4Sžo/56/2012 zo dňa 27.11.2012, sp. zn. 6Sžo/56/2012 zo dňa 28.11.2012, sp. zn. 4Sžo/57/2012 zo dňa 27.11.2012, sp. zn. 4Sžo/55/2012 zo dňa 27.11.2012, sp. zn. 3Sžo/57/2012 zo dňa 21.11.2012, sp. zn. 6Sžo/57/2012 zo dňa 28.11.2012, sp. zn. 3Sžo/56/2012 zo dňa 21.11.2012, sp. zn. 3Sžo/58/2012 zo dňa 21.11.2012, sp. zn. 5Sžo/56/2012 zo dňa 15.11.2012, sp. zn. 5Sžo/57/2012 zo dňa 15.11.2012 a sp. zn. 5Sžo/58/2012 zo dňa 15.11.2012, v ktorých uviedol, že v daných prípadoch sa jednalo o dôvod vylúčenia, resp. nevylúčenia sudcov, ktorý nie je v zmysle zákona o súdnych poplatkoch poplatkovým úkonom, preto

nebol dôvod na vyrubenie súdneho poplatku uznesením a najvyšší súd napadnuté uznesenia bez ďalšieho zrušil, pretože neexistovali dôvody na ich vydanie. Navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd dodržal princíp právnej istoty a s poukazom na ustálenú prax najvyššieho súdu rozhodol o zrušení napadnutého uznesenia o poplatkovej povinnosti. Z judikatúry ústavného súdu (sp. zn. II. ÚS 331/09) možno vyvodíť, že tvrdenie účastníka konania, podľa ktorého v jeho veci nekoná zákonný sudca, treba považovať za námietku zaujatosti a to z objektívneho pohľadu. Aj v prípade, keby súd dospel k názoru, že námietka zaujatosti vznesená bola, navrhovateľovi nie je možné uložiť, aby podľa položky č. 17a zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch zaplatil súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti z dôvodu, že konanie o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je podľa § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch od poplatku oslobodené. Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 387/2010 zo dňa 25.11.2010 (R 70/2010) uloženie poplatkovej povinnosti v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v prípade, kde ju účastník konania nemá predstavuje zásah do základného práva účastníka konania na súdnu ochranu zaručeného v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Navrhol, aby prvostupňový súd alebo odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Návrh na začatie konania o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov doručil navrhovateľ Okresnému súdu Rimavská Sobota dňa 27.09.2012. Priamo v návrhu navrhovateľ uviedol, že Okresný súd Rimavská Sobota, ktorý má vec prejednať ako vecne a miestne príslušný súd podľa § 85 ods. 3 O.s.p., nemôže vo veci konať, pretože na tomto súde neexistuje sudca, ktorý by nebol vo veci zaujatý. Navrhovateľ preto v zmysle ustanovenia § 12 O.s.p. žiadal, aby nadriadený súd rozhodol pred prvotným prejednaním veci o prikázaní veci inému súdu, pretože sudcovia miestne a vecne príslušného Okresného súdu Rimavská Sobota sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkom konania. Dôvodom vylúčenia sudcov miestne príslušného súdu mala byť skutočnosť, že tento súd svojim konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane navrhovateľa. Okresný aj krajský súd posúdili podanie navrhovateľa, ktoré bolo súčasťou návrhu ako námietku zaujatosti proti všetkým sudcom Okresného súdu Rimavská Sobota. Nadriadený súd o námietke zaujatosti rozhodol uznesením č.k. 14NcC/578/2012-9 zo dňa 17.10.2012 tak, že z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 9C/195/2012 všetkých sudcov Okresného súdu Rimavská Sobota nevyvylúčil (o námietke zaujatosti rozhodoval nadriadený súd v režime ustanovení § 14 ods. 1 O.s.p. a § 15a ods. 1 O.s.p.).

Postup okresného súdu, ktorý vec sp. zn. 9C/195/2012 predložil nadriadenému Krajskému súdu v Banskej Bystrici na rozhodnutie o námietke zaujatosti vznesenej navrhovateľom a následne rozhodol o povinnosti navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok podľa položky 17a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, považuje odvolací súd za správny.

Navrhovateľ si protirečí. V odvolaní tvrdí, že návrh na vylúčenie sudcov Okresného súdu Rimavská Sobota nepodal, iba poukázal na dôvod, pre ktorý by mal okresný súd sám predložiť vec nadriadenému súdu na tzv. delegáciu nutnú podľa § 12 ods. 1 O.s.p., ale súčasne v odvolaní uvádza, že „z judikatúry ústavného súdu možno vyvodíť, že tvrdenie účastníka konania, podľa ktorého v jeho veci nekoná zákonný sudca, treba považovať za námietku zaujatosti a to z objektívneho pohľadu (II. ÚS 331/2009)“.

Predpokladom postupu podľa § 12 ods. 1 O.s.p. a prikázanie veci inému súdu toho istého stupňa je, že sudcovia vecne a miestne príslušného súdu sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci. O vylúčení sudcov rozhoduje podľa § 16 ods. 1 O.s.p. nadriadený súd okresného súdu na základe námietky zaujatosti vznesenej účastníkom alebo na základe oznámenia sudcu o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený. Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodoval o námietke zaujatosti na návrh účastníka - navrhovateľa. Navrhovateľovi preto vznikla povinnosť zaplatiť podľa § 2 ods. 1 písm. a) v spojení s § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch poplatok za námietku zaujatosti ustanovený v položke č. 17a sadzobníka súdnych poplatkov, aj keď bolo konanie o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom podľa § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30.09.2012 od

poplatku oslobodené. Výklad ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) a § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v súvislosti s riešením otázky, či vzniká účastníkovi povinnosť v konaní vecne oslobodenom od poplatku zaplatiť poplatok podľa položky č. 17a sadzobníka súdnych poplatkov za námietku zaujatosti uskutočnený Krajským súdom v Žiline v uznesení č.k. 8Co/294/2010-65 zo dňa 31.08.2010, podľa ktorého sa vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky č. 17a sadzobníka súdnych poplatkov, ale iba na súdny poplatok za návrh, za odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia a exekúciu (§ 4 ods. 1 a 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch) a od povinnosti zaplatiť tento poplatok (podľa položky č. 17a sadzobníka súdnych poplatkov) možno oslobodiť účastníka iba postupom podľa § 138 O.s.p., nepovažoval Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení č.k. II. ÚS 124/2011-13 zo dňa 30.03.2011 za ústavne nekonformný alebo nezodpovedajúci dikcii aplikovaných zákonných ustanovení. Okresný súd v uznesení, ktorým uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanie námietky zaujatosti, aplikoval správny právny predpis, správne ho aj vyložil. V uznesení bola správne označená položka sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej sa súdny poplatok vyrubil a súdny poplatok bol vyrubený aj v správnej sume 66,- €. Neobstojí ani poukaz navrhovateľa na citované rozhodnutia najvyššieho súdu, pretože v uvedených prípadoch najvyšší súd posudzoval prípady, kedy o námietkach zaujatosti rozhodol nadriadený súd v režime § 15 O.s.p.; v prejednávanej veci vyhodnotil nadriadený súd podanie navrhovateľa ako námietku zaujatosti podľa § 14 ods. 1 a § 15a ods. 1 O.s.p. a takto o nej aj rozhodol. Odvolací súd navyše dodáva, že aj na poplatkové konanie platí primerane Občiansky súdny poriadok (§ 14 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.), preto okresný súd relevantné tvrdenia navrhovateľa v návrhu na začatie konania o vylúčení sudcov v zmysle § 41 ods. 2 O.s.p. správne podľa obsahu vyhodnotil ako námietku zaujatosti, aj keď navrhovateľ tento svoj úkon formálne ako námietku zaujatosti neoznačil (zrejme práve v snahe vyhnúť sa poplatkovej povinnosti). Odvolanie navrhovateľa preto nebolo dôvodné a odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.